

Jicht: ethambutol en pyrazinamide

0070

Bron	Bewijs	Effect
ref. 1 Papastavros T et al. Adverse events associated with pyrazinamide and levofloxacin in the treatment of latent multidrug-resistant tuberculosis. CMAJ 2002;16:131-6.	casus n=17	Beschrijving van de mogelijke associatie tussen meerdere bijwerkingen en het gebruik van pyrazinamide (15-17 mg/kg/dag) en levofloxacin (500-750 mg/dag) in 17 patiënten met multidrug-resistente tuberculose-infectie. Bij 47% (n=8) treedt hyperurikemie. Na staken van de therapie normaliseren de serumurinezuurconcentraties bij 5 van hen, van de andere 3 is dat onbekend.
ref. 2 Boss GR et al. Hyperuricemia and gout. Classification, complications and management. N Engl J Med 1979;300:1459-68.	review	Pyrazinamide en ethambutol remmen de tubulaire secretie van urinezuur. In een studie was de gemiddelde toename van de serumurinezuurconcentratie 2,4 mg/100 ml of meer, bij 63 % (n=24) van de patiënten op ethambutol.
ref. 3 Registratiedossier (deel IB) Pyrazinamide PCH 14-07-02.		<u>Waarschuwing:</u> Het wordt aangeraden voor en tijdens de therapie elke 2-4 weken serumurine-zuurspiegels te laten bepalen. Oppassen met het gebruik bij patiënten met hyperuricemia of jicht in de anamnese. Pyrazinamide verhoogt de serumurinezuurspiegels door remming van de renale uraatexcretie en kan daardoor bij deze patiënten een jichtaanval uitlokken.
ref. 4 Registratiedossier (deel IB) Rimstar (ethambutol/isoniazide/pyrazinamide/rifampicine) 21-10-05.		<u>CI:</u> acute jicht artritis. <u>Waarschuwing:</u> Pyrazinamide en ethambutol dienen met voorzichtigheid te worden toegepast bij patiënten met jicht in de anamnese. Regelmatige controle van serum urinezuur dient uitgevoerd te worden. De Rimstar behandeling dient stopgezet te worden bij jicht artritis.

Opmerkingen:

- Registratiedossier (deel IB) Myambutol (ethambutol) geeft geen informatie.

Risicofactoren	Positieve familieanamnese, chronisch alcoholgebruik, recent gewrichtstrauma of operatie, leeftijd, diureticagebruik (NHG-Standaard Jicht 2004, projectgroep).
Incidentie	-

	Contra-indicatie	Actie	Datum
Beslissing deskundigen	Ja	Ja	09-03-2006

Actie Balie	Bij eerste uitgifte: overleg met de apotheker. Bij vervolguutgifte: lever af en adviseer de patiënt om bij jichtklachten (pijnlijke, rode, gezwollen gewrichten) contact op te nemen met de voorschrijver.
Actie Apotheker	<u>Indien urinezuurverlager (allopurinol of benzbromaron) wordt gebruikt:</u> Adviseer de voorschrijver om de serumurinezuurconcentratie te bepalen en om de dosis van de urinezuurverlager hierop aan te passen, zodat een stabiele urinezuurconcentratie wordt bereikt. Lever af en adviseer de patiënt om bij optreden jichtklachten contact op te nemen met de voorschrijver. <u>Indien geen urinezuurverlager (allopurinol of benzbromaron) wordt gebruikt:</u> Maak de voorschrijver attent op een verhoogd risico op optreden van jicht en adviseer de voorschrijver om de jicht op basis van het klinisch beeld te behandelen volgens de vigerende richtlijnen. Lever af en adviseer de patiënt om bij optreden jichtklachten contact op te nemen met de voorschrijver. <u>Bij optreden jichtaanval:</u> Adviseer de voorschrijver om in overweging te nemen of de behandeling met ethambutol of pyrazinamide veranderd dient te worden.
Actie Voorschrijver	Idem.
Actie Ziekenhuisapothek	Idem.